

Handläggare: Carina Schmidt
Telefon: 508 25 410

Till
Socialtjänstnämnden

Ansökan om medel från ESF- rådet för kompetensutvecklingsprojektet CARPE

(1 bilaga)

Förslag till beslut

1. Socialtjänstnämnden godkänner bifogad ansökan.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Dag Helin

Tina Heinsoo

Sammanfattning

Stockholms stad har som projektägare fått medel från ESF- rådet inom Programområde 1 (för anställda) till ett förprojekt tillsammans med fem kommuner i länet (Järfälla, Sollentuna, Lidingö, Tyresö och Huddinge) inom verksamhetsområdet stöd och service till personer med funktionsnedsättning. Förprojektet har pågått under våren och nu görs en ansökan om medel till genomförandeprojekt. Samverksansparter utöver de fem kranskommunerna är bl.a. Socialstyrelsen och Länsstyrelsen. Projektet kommer att pågå i två år med start 2009-01-01 och vara organisatoriskt placerat på Socialtjänstförvaltningen. Ansökan omfattar ca 29 miljoner kronor. Den beskrivning av kompetensbehov som arbetsplatser i berörda sex kommuner gjort under förprojektet visar mycket tydligt att medarbetarna inom verksamhetsområdet inte har haft möjlighet att utvecklas i takt med verksamhetsområdets förändringar sedan kommunaliseringen på 90-talet. Utbudet av relevant utbildning som riktar sig till personal som arbetar med personer med olika typer av funktionsnedsättningar är mycket begränsat.

Projektets huvudsyfte är att utveckla specifika kompetensutvecklingsinsatser i processinriktad form utifrån de kompetensbehov som framkommit i förprojektet. Projektet ska genomföra kompetensutvecklingsinsatser, utvärdera och förändra dem vid behov. Projektet avser att öka chefers kompetens och möjlighet att kunna förestå verksamheten vid omställning till enskild drift. Projektet avser att lyfta fram och skapa arbetsplatser som tar vara på befintlig kompetens och är stödjande i varje medarbetares utveckling. Projektet ska vidareutveckla en nätverksmodell för lärande och utveckling. Det finns behov av gemensam vokabulär inom stöd och service till personer med funktionsnedsättningar. En regional och nationell diskussion planeras starta kring lämplig beteckning på hela verksamhetsområdet och likaså gällande medarbetarnas titulatur. Projekt avser att med projektresultat som grund skapa förutsättningar för att på sikt upprätta ett Kunskaps- och Utvecklingscentrum för funktionshinderfrågor i Stockholms län.

Bakgrund

Stockholms stad har som projektägare fått medel från ESF- rådet inom Programområde 1 (för anställda) för ett förprojekt tillsammans med kommunerna Järfälla, Sollentuna, Lidingö stad, Tyresö och Huddinge inom verksamhetsområdet stöd och service till personer med funktionsnedsättning. Förprojektet har pågått under tiden 2008-04-15 – 2008-07-14 och nu görs en ansökan om medel till genomförandeprojekt.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Socialtjänstförvaltningen, Stadsövergripande sociala frågor tillsammans med representanter för alla stadsdelsförvaltningar och deltagande kommuner. Handikapprådet har informerats den 25 augusti 2008. Handikapporganisationer på regional nivå har informerats skriftligt samt inbjudits till informations- och diskussionsmöte den 10 september 2008.

Behov av kompetensutveckling

Verksamhetsområdet stöd och service till personer med funktionsnedsättning är ett eget och specifikt område, men som Socialstyrelsen påpekat är den begränsade kompetensutveckling som medarbetare inom omsorg om funktionshindrade får oftast utifrån äldreomsorgens behov. Utbudet av relevant utbildning som är riktad till verksamhetsområdet är mycket begränsat. Verksamhetsområdet har förändrats mycket sedan kommunaliseringen: nya brukare har inte bött på institution utan vuxit upp med sina föräldrar, den tekniska utvecklingen har varit stor, diagnoser har förändrats, nya brukargrupper har tillkommit och fler brukare har annan kulturell bakgrund än svensk. Den beskrivning som arbetsplatser i sex kommuner gjort under förprojektet av sina kompetensbehov visar mycket tydligt att medarbetarna inom verksamhetsområdet inte har haft möjlighet att utvecklas utifrån att verksamheten har förändrats.

Funktionshinderområdets verksamheter har generellt konkurrensutsatts och drivits på entreprenad i enskild drift i mindre utsträckning jämfört med exempelvis äldreomsorgen. Förprojektet har dessutom visat att en relativ stor del av cheferna inte har tillräcklig

formell kompetens för att få tillstånd att förestå verksamhet i enskild drift. Den enskilde medarbetaren behöver oavsett driftsform ha hög kompetens utifrån de behov som dagens och morgondagens brukare har.

Det förekommer brist på rätt kompetens bland sökande till vakanta tjänster. Kursen Utvecklingsstörning/funktionshinder har ofta inga sökande i ungdomsgymnasierna. Verksamhetsområdet måste lyftas fram i ljuset så att det exempelvis kan bli ett realistiskt val att börja arbeta där. För att få till stånd en gemensam utveckling av ett verksamhetsområde är det viktigt att ha en gemensam vokabulär vilken inte finns idag. Verksamhetsområdet kallas olika i de olika kommunerna. Likaså finns olikheter i vokabulär om yrken hos dem som arbetar inom området. En gemensam vokabulär är en ytterst viktig fråga att arbeta vidare med.

Ökad kompetens i verksamhetsutveckling behövs. Detta bekräftas av förstudien där verksamhetsområdets chefer anser att det finns behov av kunskap om utvärdering. Det finns behov av spridning av kunskap om de nationella målen för omsorgen om funktionshindrade. Många av cheferna som inte har högskoleexamen antas ha mindre erfarenhet av att läsa forskningsrapporter och mindre möjligheter att använda sig av kunskap från forskning och erfarenheter från tillsynsverksamheter.

Ett utvecklingsbehov som har framkommit i förprojektet berör etik och förhållningssätt samt bemötande i allmänhet. Mer kunskap om bemötande behövs vid exempelvis problemskapande beteende/beteendeförändring samt hot och våldssituationer.

Projektets syfte

Projektets syfte är att

- tydliggöra verksamhetsområdet för beslutsfattare på nationell, regional och lokal nivå samt för presumtiva arbetstagare och för skolor
- i processinriktad form utveckla specifika kompetensutvecklingsinsatser utifrån de kompetensbehov som framkommit i förprojektet
- genomföra kompetensutvecklingsinsatser, utvärdera och förändra dem vid behov
- öka chefers möjlighet att kunna förestå verksamheten i enskild drift om det är aktuellt
- vidareutveckla en nätverksmodell för lärande och utveckling som kan appliceras på Kompetensombud och andra ombuds- eller specialistuppdrag eller inom specifika kompetensområden
- lyfta fram och skapa arbetsplatser med hög grad av tillit som tar vara på befintlig kompetens och är stödjande i varje medarbetares utveckling
- starta en regional och nationell diskussion om lämplig beteckning på verksamhetsområdet samt titel för medarbetare som ett steg till gemensam vokabulär
- ta tillvara projektresultatet och därmed skapa förutsättningar för att på sikt inrätta ett Kunskaps- och Utvecklingscentrum för funktionshinderfrågor i Stockholms län.

Förvaltningens förslag

Socialtjänstförvaltningen anser att det behövs ett samarbete mellan kommuner i Stockholms län för att kunna utveckla kvalitativa specifika utbildningar för utövare av stöd och service för personer med funktionsnedsättning. Tillsammans kan man arbeta med vuxengymnasier och högskolor samt vara en part gentemot exempelvis ansvarigt departement eller Skolverket. Generellt ses ofta verksamhetsområdet som ”samma sak som Äldreomsorg” och kompetensbeskrivning och -utveckling sker efter äldreomsorgens behov. Det är viktigt att tydliggöra verksamhetsområdets särart och även lyfta fram det som ett reellt arbetsfält för presumtiva arbetstagare som oftast inte är medvetna om dess existens. Ett mål för ett gemensamt utvecklingsarbete kan vara att på sikt starta ett Kompetens- och utvecklingscenter i länet.

Projektets Styrgrupp består av representanter från Socialstyrelsen, Länsstyrelsen, Handikapp & Habilitering SLL, Kommunal på nationell nivå samt från de deltagande kommunerna och med Anders Carstorp, stadsdelsdirektör Södermalm, som ordförande. Deltagande kommuner kommer att öka i genomförandeprojektet. En ansökan för genomförandeprojekt inlämnas den 12 augusti 2008. Om projektet beviljas kommer det att pågå under tiden 2009-01-01 – 2010-12-31 och vara organisatoriskt placerat på Socialtjänstförvaltningen. Ansökan omfattar ca 29 miljoner. Kommunernas egenfinansiering består av lönekostnader för den tid medarbetarna deltar i projektet. Förvaltningen anser att ett brett samverkansprojekt har stor möjlighet att få en strategisk påverkan på framtida kompetensutvecklingsinsatser i samverkan inom funktionshinderområdet och ser därför positivt på ansökan om utvecklingsmedel från ESF-rådet.

Bilaga
Projektansökan